

INFORMATOR o egzaminie ósmoklasisty z historii

od roku szkolnego 2021/2022
dla uczniów z niepełnosprawnością
intelektualną w stopniu lekkim

Centralna Komisja Egzaminacyjna
Warszawa 2020

Zespół redakcyjny:

Marek Zieliński (CKE)
Sylwia Derda (OKE Warszawa)
Elwira Górczak-Ulman (OKE Gdańsk)
dr Wioletta Kozak (CKE)
dr Marcin Smolik (CKE)

Recenzenci:

dr Iwona Konieczna, APS
dr Tomasz Karpowicz (recenzja językowa)

Informator został opracowany przez Centralną Komisję Egzaminacyjną we współpracy z okręgowymi komisjami egzaminacyjnymi.

Centralna Komisja Egzaminacyjna

ul. Józefa Lewartowskiego 6, 00-190 Warszawa
tel. 22 536 65 00
sekretariat@cke.edu.pl

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Gdańsku

ul. Na Stoku 49, 80-874 Gdańsk
tel. 58 320 55 90
komisja@oke.gda.pl

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Jaworznie

ul. Adama Mickiewicza 4, 43-600 Jaworzno
tel. 32 616 33 99
oke@oke.jaworzno.pl

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Krakowie

os. Szkolne 37, 31-978 Kraków
tel. 12 683 21 01
oke@oke.krakow.pl

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Łomży

al. Legionów 9, 18-400 Łomża
tel. 86 216 44 95
sekretariat@oke.lomza.pl

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Łodzi

ul. Ksawerego Praussa 4, 94-203 Łódź
tel. 42 634 91 33
sekretariat@lodz.oke.gov.pl

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Poznaniu

ul. Gronowa 22, 61-655 Poznań
tel. 61 854 01 60
sekretariat@oke.poznan.pl

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Warszawie

pl. Europejski 3, 00-844 Warszawa
tel. 22 457 03 35
info@oke.waw.pl

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna we Wrocławiu

ul. Tadeusza Zielińskiego 57, 53-533 Wrocław
tel. 71 785 18 94
sekretariat@oke.wroc.pl

Spis treści

1.	Opis egzaminu ósmoklasisty z historii	5
	Wstęp	5
	Zadania na egzaminie	5
	Opis arkusza egzaminacyjnego	6
	Zasady oceniania	7
2.	Przykładowe zadania z rozwiązaniami	9
	Zadania na argumentację	63

1.

Opis egzaminu ósmoklasisty z historii

WSTĘP

Historia jest jednym z przedmiotów do wyboru na egzaminie ósmoklasisty.

Egzamin ósmoklasisty z historii sprawdza, w jakim stopniu uczeń VIII klasy szkoły podstawowej spełnia wymagania określone [w podstawie programowej kształcenia ogólnego dla II etapu edukacyjnego: klasy IV–VIII](#).

Informator prezentuje przykładowe zadania egzaminacyjne wraz z rozwiązaniami oraz wyjaśnia, w jaki sposób odnoszą się one do wymagań podstawy programowej. Zadania w *Informatorze* nie ilustrują wszystkich wymagań z zakresu historii określonych w podstawie programowej, nie wyczerpują również wszystkich typów zadań, które mogą wystąpić w arkuszu egzaminacyjnym. Tylko realizacja wszystkich wymagań z podstawy programowej, zarówno ogólnych, jak i szczegółowych, może zapewnić wszechstronne wykształcenie uczniów w zakresie historii, w tym – ich właściwe przygotowanie do egzaminu ósmoklasisty¹.

ZADANIA NA EGZAMINIE

W arkuszu egzaminacyjnym znajdują się zarówno zadania zamknięte, jak i otwarte.

Zadania zamknięte to takie, w których uczeń wybiera odpowiedź spośród podanych. Wśród zadań zamkniętych znajdują się m.in.:

- zadania wyboru wielokrotnego
- zadania typu prawda-fałsz
- zadania na dobieranie.

Zadania otwarte to takie, w których uczeń samodzielnie formułuje odpowiedź. Wśród zadań otwartych znajdują się:

¹ Nauczyciel historii zobowiązany jest do zrealizowania wszystkich wymagań podstawy programowej **przed** egzaminem.

- zadania z luką, wymagające uzupełnienia zdania bądź krótkiego tekstu jednym lub kilkoma wyrazami
- zadania krótkiej odpowiedzi, wymagające stworzenia krótkiego tekstu.

Zadania egzaminacyjne sprawdzają poziom opanowania umiejętności opisanych w następujących wymaganiach ogólnych w podstawie programowej kształcenia ogólnego:

- chronologia historyczna
- analiza i interpretacja historyczna
- tworzenie narracji historycznej.

W zadaniach egzaminacyjnych szczególny nacisk zostanie położony na sprawdzanie umiejętności krytycznej analizy informacji uzyskanych z różnych źródeł i wnioskowania oraz przedstawiania argumentów uzasadniających własne stanowisko w odniesieniu do procesów i postaci historycznych, a także – na umiejętność umieszczania procesów, zjawisk i faktów historycznych w czasie (tj. kojarzenia ich z właściwymi okresami, porządkowania w kolejności chronologicznej, natomiast w mniejszym stopniu – przypisywania im konkretnych dat rocznych lub dziennych).

OPIS ARKUSZA EGZAMINACYJNEGO

Egzamin ósmoklasisty z historii trwa do 135 minut.

Zadania odwołują się do różnych treści, są zróżnicowane pod względem sprawdzanych umiejętności, a także poziomu trudności i sposobu udzielania odpowiedzi. Sprawdzają przede wszystkim umiejętności złożone, takie jak analiza, porównywanie, wnioskowanie, uogólnianie. Mogą występować pojedynczo lub w wiązkach tematycznych. Odwołują się do różnych epok i różnorodnej tematyki, a także do zróżnicowanych materiałów źródłowych, w tym: tekstów, materiałów ikonograficznych, kartograficznych, schematów genealogicznych i danych statystycznych.

Liczbę zadań oraz liczbę punktów możliwych do uzyskania za poszczególne rodzaje zadań przedstawiono w poniższej tabeli.

Rodzaj zadań	Liczba zadań	Łączna liczba punktów	Udział w wyniku sumarycznym
zamknięte	15–17	ok. 17	ok. 50%
otwarte	9–11	ok. 17	ok. 50%
RAZEM	24–28	34	100%

ZASADY OCENIANIA

Zadania zamknięte i zadania otwarte z luką

Zadania zamknięte i zadania otwarte z luką są oceniane – w zależności od maksymalnej liczby punktów, jaką można uzyskać za rozwiązanie danego zadania – zgodnie z poniższymi zasadami:

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

ALBO

2 pkt – dwie poprawne odpowiedzi.

1 pkt – jedna poprawna odpowiedź.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Zadania otwarte krótkiej odpowiedzi

Za rozwiązanie zadania otwartego krótkiej odpowiedzi można otrzymać od 0 do 2 punktów.

Zasady oceniania będą opracowywane odrębnie dla każdego zadania. Za każde poprawne rozwiązanie, inne niż opisane w zasadach oceniania, można przyznać maksymalną liczbę punktów, o ile rozwiązanie jest merytorycznie poprawne, zgodne z poleceniem i warunkami zadania.

2.

Przykładowe zadania z rozwiązaniami

W *Informatorze* dla każdego zadania podano:

- liczbę punktów możliwych do uzyskania za jego rozwiązanie (bezpośrednio po numerze zadania);
- najważniejsze wymagania ogólne i szczegółowe, które są sprawdzane w tym zadaniu;
- zasady oceniania rozwiązań zadań;
- poprawne rozwiązanie każdego zadania zamkniętego oraz przykładowe rozwiązania każdego zadania otwartego.

Teksty do zadań 1. i 2.

Tekst I

Izraelici wierzyli w Jahwe, który objawił się Abrahamowi, nakazał czcić tylko siebie i nie uznawać innych bóstw. Obiecał oddać ludowi Abrahama we władanie Ziemię Kanaan w Palestynie. Tym samym między Izraelitami a Jahwe zostało zawarte przymierze.

Tekst II

Nad Nilem czczono między innymi boga wiatru Amona, boga Słońca Re, boginię Księżycy Izydę. Wierzono, że bogowie mogą się wcielać w postaci niektórych zwierząt. Uważano na przykład, że bóg Ptah zamienia się w czarnego byka z białą plamką na czole.

Tekst III

Grecy wierzyli, że na górze Olimp, niedostępnej dla ludzi i pokrytej śniegiem, znajdują się siedziby najważniejszych greckich bogów, np. przebywał tam najchętniej najwyższy bóg, „ojciec bogów i ludzi” – Zeus.

Na podstawie: G. Wojciechowski, *Historia* [...], Warszawa 2002.

Zadanie 1. (0–1)

Dokończ zdanie. Zaznacz literę A albo B, albo C.

Wiara w jednego Boga została opisana w _____.

tekście I	A
-----------	---

tekście II	B
------------	---

tekście III	C
-------------	---

Wymaganie ogólne

II. Analiza i interpretacja historyczna.

1. Krytyczne analizowanie informacji uzyskanych z różnych źródeł [...], próba wyciągania z nich wniosków.

Wymaganie szczegółowe

I. Cywilizacje starożytne. Uczeń:

- 3) charakteryzuje [...] religię starożytnego Izraela [...].

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

A

Zadanie 2. (0–2)

Oceń, czy zdania są prawdziwe. Zaznacz TAK albo NIE.

1.	Starożytni Egipcjanie czcili Amona, Re i Ptaha.	TAK	NIE
2.	Jahwe był nazywany przez Greków bogiem olimpijskim.	TAK	NIE

Wymaganie ogólne

II. Analiza i interpretacja historyczna.

1. Krytyczne analizowanie informacji uzyskanych z różnych źródeł [...], próba wyciągania z nich wniosków.

Wymaganie szczegółowe

I. Cywilizacje starożytne. Uczeń:

3) charakteryzuje [...] system wierzeń w Egipcie, Grecji [...].

Zasady oceniania

2 pkt – dwie odpowiedzi poprawne.

1 pkt – jedna odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

1. TAK

2. NIE

Zadanie 3. (0–2)

Przyjrzyj się poniższym fotografiom.

1

2

www.msn.com

3.1. Dokończ zdanie. Zaznacz literę A albo B.

Budynek stworzony przez starożytnych Rzymian przedstawiono na ilustracji oznaczonej _____ .

numerem 1	A
-----------	---

numerem 2	B
-----------	---

Wymaganie ogólne

II. Analiza i interpretacja historyczna.

1. Krytyczne analizowanie informacji uzyskanych z różnych źródeł [...], próba wyciągania z nich wniosków.

Wymaganie szczegółowe

I. Cywilizacje starożytne. Uczeń:

- 5) charakteryzuje najważniejsze osiągnięcia kultury materialnej [...] świata starożytnego w różnych dziedzinach [...].

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

B

3.2. Jaką funkcję pełnił budynek wskazany przez Ciebie?

.....
.....

Wymaganie ogólne

II. Analiza i interpretacja historyczna.

1. Krytyczne analizowanie informacji uzyskanych z różnych źródeł [...], próba wyciągania z nich wniosków.

Wymaganie szczegółowe

I. Cywilizacje starożytne. Uczeń:

- 5) charakteryzuje najważniejsze osiągnięcia kultury materialnej [...] świata starożytnego w różnych dziedzinach [...].

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna.

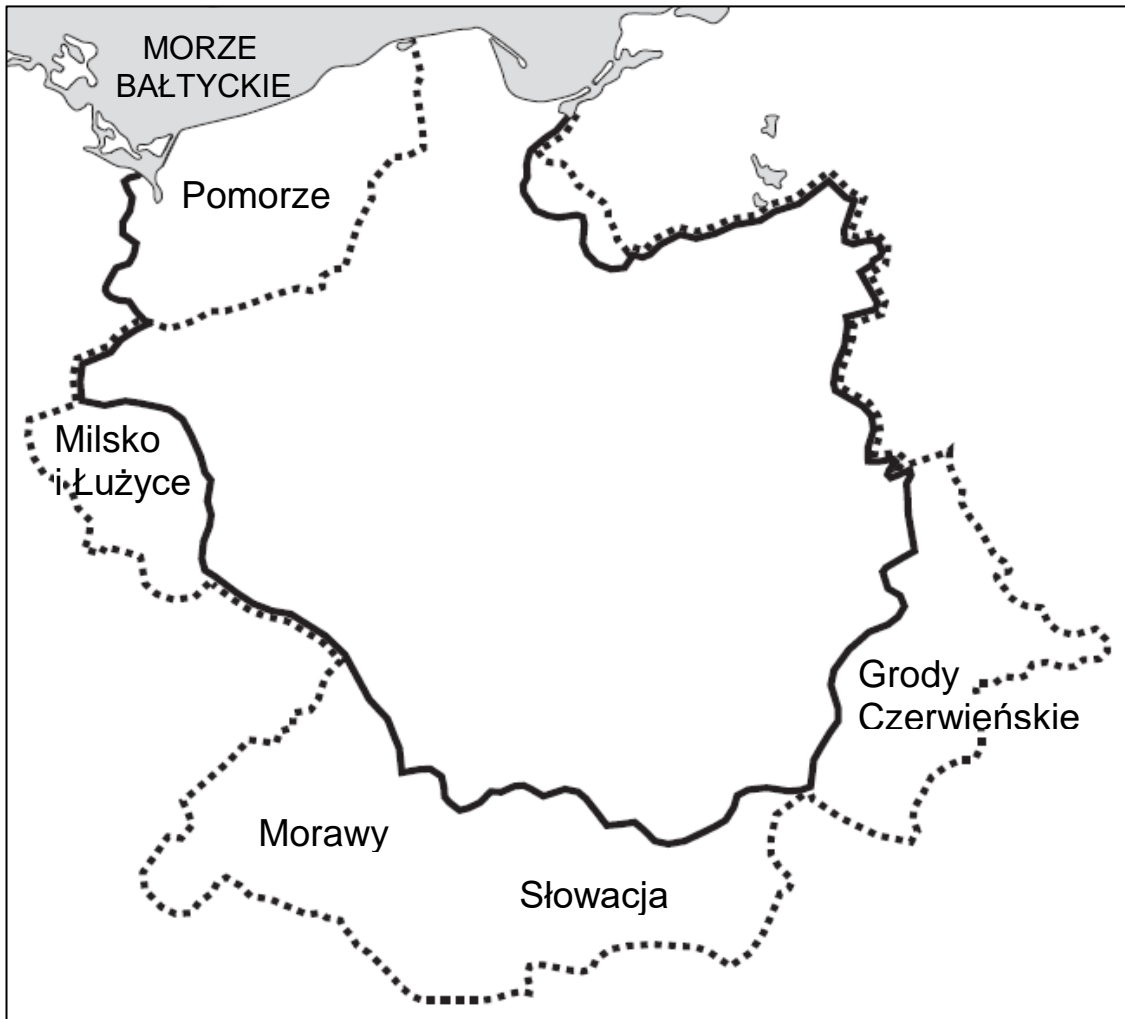
0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Przykładowe rozwiązanie

Była to budowla, w której Rzymianie organizowali igrzyska/walki gladiatorów.

Zadanie 4. (0–2)

Mapa

- — granica państwa Mieszka I u schyłku jego panowania
- — granice państwa Bolesława Chrobrego u schyłku jego panowania

Na podstawie: *Szkolny atlas historyczny*, Warszawa 2013.

4.1. Uzupełnij zdanie. Zaznacz literę A albo B.

Państwo Mieszka I było _____ od państwa Bolesława Chrobrego u schyłku jego panowania.

mniejsze	A
----------	---

większe	B
---------	---

4.2. Dokończ zdanie. Zaznacz literę A albo B.

Bolesław Chrobry przyłączył na zachodzie do terytorium swojego państwa _____.

Grody Czerwieńskie	A
--------------------	---

Milsko i Łużyce	B
-----------------	---

Wymaganie ogólne

II. Analiza i interpretacja historyczna.

1. Krytyczne analizowanie informacji uzyskanych z różnych źródeł (w tym kartograficznych), próba wyciągania z nich wniosków.
2. Lokalizacja w przestrzeni procesów, zjawisk i faktów historycznych przy wykorzystaniu map [...] w różnych skalach.

Wymaganie szczegółowe

V. Polska w okresie wczesnopiastowskim. Uczeń:

- 3) charakteryzuje rozwój [...] monarchii Bolesława Chrobrego [...].

4.1.**Zasady oceniania**

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

A

4.2.**Zasady oceniania**

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

B

Tekst do zadań 5. i 6.

Fragment opracowania historycznego

20 stycznia 1320 roku arcybiskup Janisław namaścił Władysława Łokietka i Jadwigę, a później nałożył im na głowy korony. Korony były nowe. Dawne zabrał i wywiózł do Pragi Wacław II. Uroczystość odbyła się w katedrze na Wawelu.

Na podstawie: J. Żylińska, [...], Warszawa 1982.

Zadanie 5. (0–2)

Oceń, czy zdania są prawdziwe. Zaznacz TAK albo NIE.

1.	Uroczystość opisana w tekście jest uznawana za symboliczne zakończenie okresu rozbicia dzielnicowego.	TAK	NIE
2.	Wydarzenie opisane w tekście miało miejsce w XIII wieku.	TAK	NIE

Wymagania ogólne

I. Chronologia historyczna.

4. Umieszczanie procesów, zjawisk i faktów historycznych w czasie [...].

II. Analiza i interpretacja historyczna.

1. Krytyczne analizowanie informacji uzyskanych z różnych źródeł [...], próba wyciągania z nich wniosków.

Wymaganie szczegółowe

VI. Polska w okresie rozbicia dzielnicowego. Uczeń:

5) charakteryzuje proces zjednoczenia państwa polskiego na przełomie XIII i XIV wieku, wskazując na rolę władców piastowskich (ze szczególnym uwzględnieniem roli Władysława Łokietka) [...].

Zasady oceniania

2 pkt – dwie odpowiedzi poprawne.

1 pkt – jedna odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

1. TAK

2. NIE

Zadanie 6. (0–1)

Podaj nazwę miasta, w którym odbyła się koronacja opisana w tekście.

.....

Wymaganie ogólne

II. Analiza i interpretacja historyczna.

1. Krytyczne analizowanie informacji uzyskanych z różnych źródeł [...], próba wyciągania z nich wniosków.

Wymaganie szczegółowe

VI. Polska w okresie rozbitcia dzielnicowego. Uczeń:

5) charakteryzuje proces zjednoczenia państwa polskiego na przełomie XIII i XIV wieku [...].

Zasady oceniania

1 pkt – podanie poprawnej nazwy miasta.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Kraków

Zadanie 7. (0–1)

www.katalogznaczkow.net

Napisz, dlaczego na znaczku upamiętniającym 600-lecie istnienia Uniwersytetu Jagiellońskiego znajduje się wizerunek króla Kazimierza Wielkiego?

.....

.....

Wymagania ogólne

II. Analiza i interpretacja historyczna.

1. Krytyczne analizowanie informacji uzyskanych z różnych źródeł [...], próba wyciągania z nich wniosków.

III. Tworzenie narracji historycznej.

3. Przedstawianie argumentów uzasadniających własne stanowisko w odniesieniu do procesów i postaci historycznych.

Wymaganie szczegółowe

VII. Polska w XIV i XV wieku. Uczeń:

- 2) analizuje dokonania Kazimierza Wielkiego w dziedzinie polityki wewnętrznej ([...] prawo, nauka).

Zasady oceniania

1 pkt – poprawne wyjaśnienie.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

Przykładowe rozwiązanie

Kazimierz Wielki był założycielem Akademii Krakowskiej, która potem stała się Uniwersytetem Jagiellońskim.

Zadanie 8. (0–2)

8.1. Dokończ zdanie. Zaznacz poprawną odpowiedź.

Budowla na powyższej fotografii reprezentuje styl

- A. romański.
- B. gotycki.
- C. barokowy.

8.2. Wypisz jedną cechę tego stylu, widoczną na ilustracji.

.....
.....

Wymaganie ogólne

II. Analiza i interpretacja historyczna.

1. Krytyczne analizowanie informacji uzyskanych z różnych źródeł [...], próba wyciągania z nich wniosków.

Wymaganie szczegółowe

IV. Społeczeństwo i kultura średniowiecznej Europy. Uczeń:

- 3) [...] rozpoznaje zabytki kultury średniowiecza, wskazuje różnice między stylem romańskim a stylem gotyckim.

8.1.**Zasady oceniania**

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

B

8.2.**Zasady oceniania**

1 pkt – poprawne podanie cechy stylu.

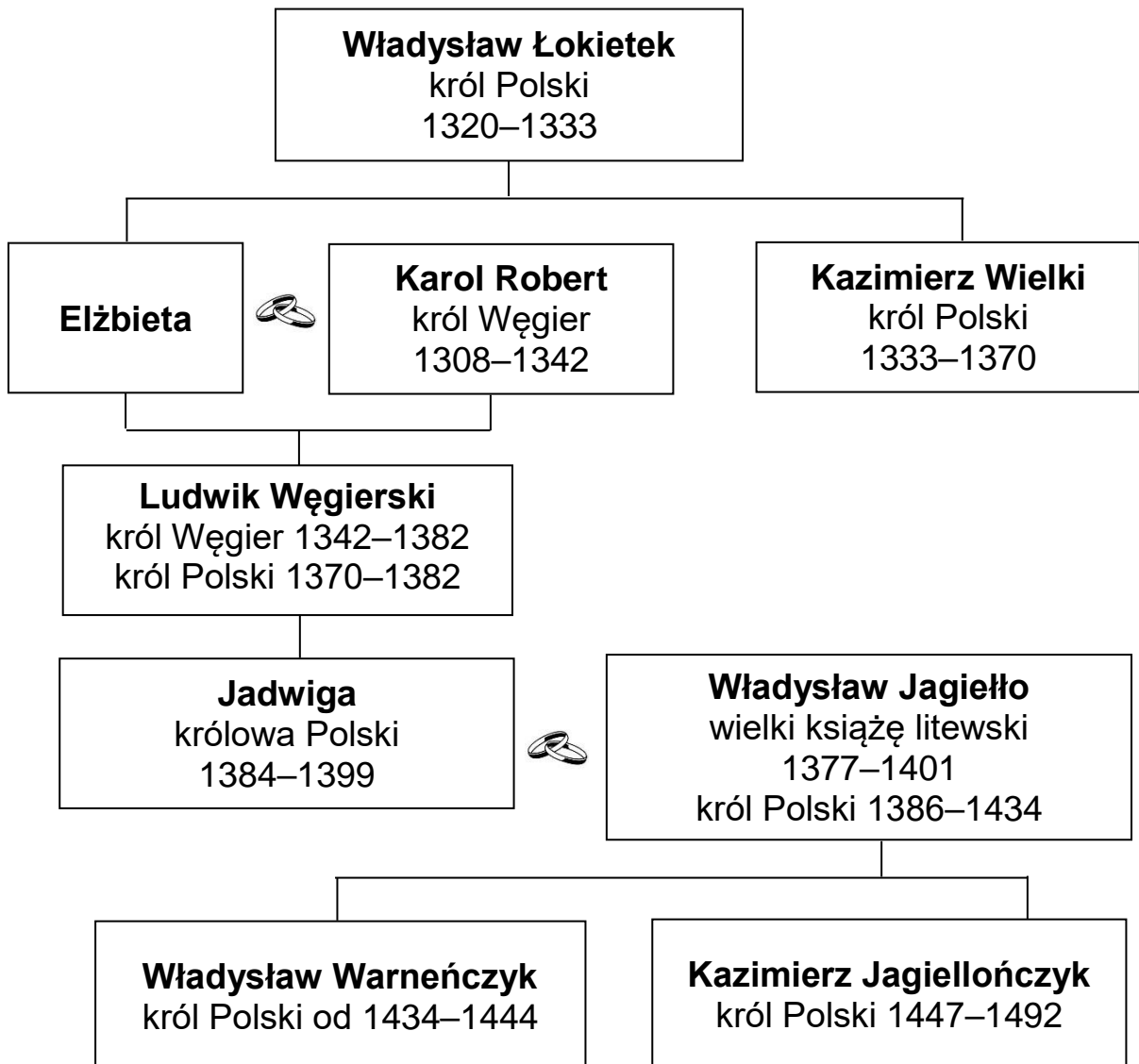
0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo niepełna lub brak odpowiedzi.

Przykładowe rozwiązania

- okna zakończone ostrym łukiem
- strzelistość budowli.

Zadanie 9. (0–4)

Źródło 1. Tablica genealogiczna

Zapis dat, np. 1320–1333, oznacza lata panowania.

 – małżeństwo

Na podstawie: *Encyklopedia popularna PWN*, Warszawa 2013.

Źródło 2. Fragment opracowania historycznego

W 1430 roku król nadał rycerstwu w Jedlni, a potwierdził później w Krakowie, przywilej zakazujący aresztowania szlachcica bez wyroku sądu. W zamian za to rycerstwo zobowiązało się uznać jednego z jego synów za króla.

Na podstawie: A. Dybkowska, J. Żaryn, M. Żaryn, *Polskie dzieje od czasów najdawniejszych do współczesności*, Warszawa 2007.

9.1. Oceń, czy zdania są prawdziwe. Zaznacz TAK albo NIE.

1.	Informacje umieszczone w tablicy genealogicznej potwierdzają związki między Polską a Węgrami.	TAK	NIE
2.	Przywilej opisany w tekście wprowadził w Polsce zasadę wolnej elekcji królów.	TAK	NIE

Wymaganie ogólne

II. Analiza i interpretacja historyczna.

1. Krytyczne analizowanie informacji uzyskanych z różnych źródeł [...], próba wyciągania z nich wniosków.

Wymagania szczegółowe

VII. Polska w XIV i XV wieku. Uczeń:

- 3) opisuje związki Polski z Węgrami w XIV i XV wieku;
- 7) charakteryzuje rozwój [...] uprawnień stanu szlacheckiego [...].

Zasady oceniania

2 pkt – dwie odpowiedzi poprawne.

1 pkt – jedna odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

1. TAK
2. NIE

9.2. Dokończ zdanie. Zaznacz literę A albo B.

Siostrzeńcem Kazimierza Wielkiego był _____.

Ludwik Węgierski	A
------------------	---

Karol Robert	B
--------------	---

9.3. Dokończ zdanie. Zaznacz literę A albo B.

Dzięki opisanemu w tekście przywilejowi z 1430 roku, bezpośrednio po śmierci ojca, królem Polski został _____.

Władysław Warneńczyk	A
----------------------	---

Kazimierz Jagiellończyk	B
-------------------------	---

Wymaganie ogólne

II. Analiza i interpretacja historyczna.

1. Krytyczne analizowanie informacji uzyskanych z różnych źródeł [...], próba wyciągania z nich wniosków.

Wymagania szczegółowe

VII. Polska w XIV i XV wieku. Uczeń:

- 2) analizuje dokonania Kazimierza Wielkiego [...];
- 4) [...] ocenia następstwa unii Polski z Wielkim Księstwem Litewskim;

9.2.**Zasady oceniania**

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

A

9.3.**Zasady oceniania**

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

A

Tekst do zadań 10. i 11.

Fragment opracowania historycznego

Trwające za panowania Zygmunta III i Jana Kazimierza działania wojenne, połączone z epidemiami i klęskami nieurodzaju, były przyczyną gwałtownego spadku liczby ludności Rzeczypospolitej, z ponad 10 mln u progu XVII stulecia do 6 mln ok. 1660 roku. Zmniejszyła się liczba miast i wsi, zubożeli mieszczaństwo i chłopcy, drobna i zaściankowa szlachta; występowały migracje na ziemie mniej zniszczone lub za granice państwa.

Na podstawie: A. Dybkowska, J. Żaryn, M. Żaryn, *Polskie dzieje od czasów najdawniejszych do współczesności*, Warszawa 2007.

Zadanie 10. (0–2)

Oceń, czy zdania są prawdziwe. Zaznacz TAK albo NIE.

1.	Spadek liczby ludności Rzeczypospolitej do 6 mln dokonał się w roku zakończenia wojny zwanej potopem.	TAK	NIE
2.	Królowie Zygmunt III i Jan Kazimierz pochodzili z dynastii Jagiellonów.	TAK	NIE

Wymagania ogólne

I. Chronologia historyczna.

4. Umieszczanie procesów, zjawisk i faktów historycznych w czasie [...].

II. Analiza i interpretacja historyczna.

1. Krytyczne analizowanie informacji uzyskanych z różnych źródeł [...], próba wyciągania z nich wniosków.

Wymaganie szczegółowe

XI. Rzeczpospolita Obojga Narodów i jej sąsiedzi w XVII wieku. Uczeń:

5) dokonuje oceny następstw [...] społecznych i gospodarczych wojen w XVII wieku.

Zasady oceniania

2 pkt – dwie odpowiedzi poprawne.

1 pkt – jedna odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

1. TAK

2. NIE

Zadanie 11. (0–1)

Napisz, co oznacza wyraz *migracja*.

.....

.....

Wymagania ogólne

II. Analiza i interpretacja historyczna.

1. Krytyczne analizowanie informacji uzyskanych z różnych źródeł [...], próba wyciągania z nich wniosków.

III. Tworzenie narracji historycznej.

2. Posługiwanie się pojęciami historycznymi i wyjaśnianie ich znaczenia.

Wymaganie szczegółowe

IX. „Złoty wiek” w Polsce na tle europejskim. Uczeń:

6) opisuje model polskiego życia gospodarczego w XVI wieku, uwzględniając działalność gospodarczą polskiej szlachty [...].

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

Przykładowe rozwiązanie

Migracja – przemieszczanie się ludności.

Zadanie 12. (0–1)

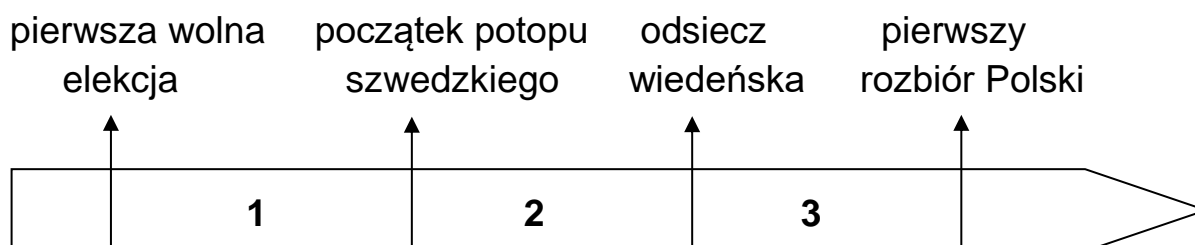
Źródło 1. Fragment opowiadania

Stryjenka opowiadała, że niedobre czasy w mieście nastąpiły, że ludzie za Sasa w niczym nie znają umiaru. To samo mówił zresztą i pan majster Bonifacy, który szył w Warszawie trzewiki.

— Chyba nie nadawał się ten Sas, znaczy August II, Polakom na króla — wzdychał majster — bo za jego rządów bieda w kraju nastąpiła ogromna. Ciągłe obce wojska przechodzą przez nasz nieszczęsny kraj i rabują, co się da. I ruskie, i saskie, i szwedzkie.

Na podstawie: M. Krüger, *Złota korona. Opowiadania z historii Polski*, Warszawa 1976.

Źródło 2. Taśma chronologiczna

Dokończ zdanie. Zaznacz poprawną odpowiedź.

W tekście mówi się o wydarzeniach, które miały miejsce w okresie oznaczonym na taśmie chronologicznej numerem

- A. 1.
- B. 2.
- C. 3.

Wymagania ogólne

I. Chronologia historyczna.

4. Umieszczanie procesów, zjawisk i faktów historycznych w czasie [...].

II. Analiza i interpretacja historyczna.

1. Krytyczne analizowanie informacji uzyskanych z różnych źródeł [...], próba wyciągania z nich wniosków.

Wymaganie szczegółowe

XIII. Rzeczpospolita Obojga Narodów w I połowie XVIII wieku. Uczeń:

- 1) omawia przyczyny i charakteryzuje przejawy kryzysu państwa w epoce saskiej.

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

C

Zadanie 13. (0–1)**Tekst I**

Fragment konstytucji

My, naród Stanów Zjednoczonych, pragnąc ustanowić sprawiedliwość, zabezpieczyć spokój w kraju, zapewnić wspólną obronę, podnieść ogólny dobrobyt oraz utrzymać dla nas samych i naszego potomstwa wolność, ustanawiamy dla Stanów Zjednoczonych Ameryki niniejszą konstytucję.

Na podstawie: www.libr.sejm.gov.pl

Tekst II

Fragment proklamacji

Ja, Abraham Lincoln, prezydent Stanów Zjednoczonych, polecam i ogłaszam, że wszystkie osoby trzymane w niewoli będą odtąd wolne, a rząd Stanów Zjednoczonych strzec będzie ich wolności.

Na podstawie: *Wiek [...] w źródłach. Wybór tekstów źródłowych z propozycjami metodycznymi dla nauczycieli historii, studentów i uczniów*, oprac. M. Sobańska-Bondaruk, S.B. Lenard, Warszawa 1998.

Tekst III

Fragment deklaracji

Zgromadzeni na ogólnym kongresie ogłaszamy uroczyście, iż Zjednoczone Kolonie są i mają prawo być państwami wolnymi i niepodległymi, że wszelki węzeł łączności politycznej między nimi a państwem Wielkiej Brytanii jest i powinien być ostatecznie zerwany.

Na podstawie: *Wiek [...] w źródłach. Wybór tekstów źródłowych z propozycjami metodycznymi dla nauczycieli historii, studentów i uczniów*, oprac. M. Sobańska-Bondaruk, S.B. Lenard, Warszawa 2001.

Dokończ zdanie. Zaznacz poprawną odpowiedź.

Najwcześniej powstał tekst oznaczony numerem

- A. I.
- B. II.
- C. III.

Wymagania ogólne

I. Chronologia historyczna.

4. Umieszczanie procesów, zjawisk i faktów historycznych w czasie [...].

II. Analiza i interpretacja historyczna.

1. Krytyczne analizowanie informacji uzyskanych z różnych źródeł [...], próba wyciągania z nich wniosków.

Wymaganie szczegółowe

XIV. Powstanie Stanów Zjednoczonych. Uczeń:

1) omawia przyczyny [...] amerykańskiej wojny o niepodległość.

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

C

Zadanie 14. (0–2)

Mapa

Na podstawie: *Atlas historyczny świata*, Warszawa – Wrocław 1998.

14.1. Dokończ zdanie. Zaznacz poprawną odpowiedź.

Na mapie przedstawiono granice Europy

- A. w czasie powstania Bohdana Chmielnickiego.
- B. po dokonaniu pierwszego rozbioru Polski.
- C. po zakończeniu obrad kongresu wiedeńskiego.

Wymagania ogólne

I. Chronologia historyczna.

4. Umieszczanie procesów, zjawisk i faktów historycznych w czasie [...].

II. Analiza i interpretacja historyczna.

2. Lokalizacja w przestrzeni procesów, zjawisk i faktów historycznych przy wykorzystaniu map [...] w różnych skalach.

Wymaganie szczegółowe

XVII. Walka o utrzymanie niepodległości w ostatnich latach XVIII wieku.

Uczeń:

- 1) sytuuje w czasie I [...] rozbiór Rzeczypospolitej i wskazuje na mapie zmiany terytorialne [...].

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

B

14.2. Uzupełnij zdanie.

Rzeczpospolita Obojga Narodów od południa graniczyła z (1)

..... i (2)

Wymaganie ogólne

II. Analiza i interpretacja historyczna.

2. Lokalizacja w przestrzeni procesów, zjawisk i faktów historycznych przy wykorzystaniu map [...] w różnych skalach.

Wymaganie szczegółowe

XVII. Walka o utrzymanie niepodległości w ostatnich latach XVIII wieku.

Uczeń:

- 1) sytuuje w czasie I [...] rozbiór Rzeczypospolitej i wskazuje na mapie zmiany terytorialne [...].

1 pkt – poprawne uzupełnienie dwóch luk.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

(1) posiadłościami Habsburgów

(2) Turcją,

Zadanie 15. (0–2)

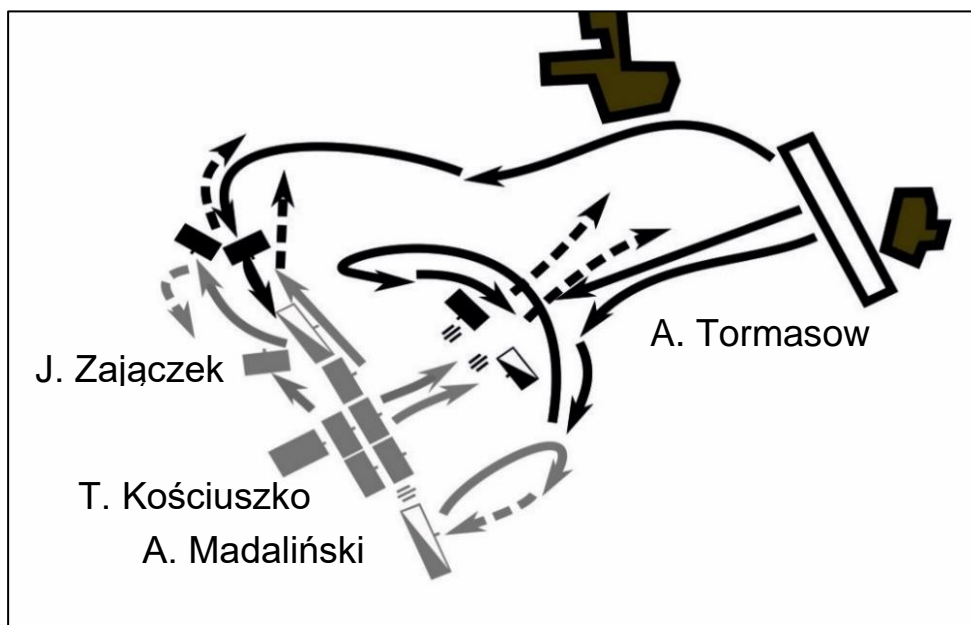
Źródło 1. Fragment wspomnień uczestnika bitwy

Kościuszko przygotował swoje wojsko do bitwy na wzgórzu przeciwległym obozowi moskiewskiemu. Gdy Madaliński trzy razy przypuszczał ataki na prawą kolumnę moskiewską i został odparty, to wtedy Kościuszko, na czele chłopów i jednego batalionu wojsk regularnych, ruszył przeciw środkowej kolumnie. Polacy wroga pobili i zyskali 12 armat.

Na podstawie: *Wiek XVI–XVIII w źródłach. Wybór tekstów źródłowych z propozycjami metodycznymi dla nauczycieli historii i studentów*, oprac. M. Sobańska-Bondaruk, S.B. Lenard, Warszawa 1999.

Źródło 2. Plany bitew

Plan A

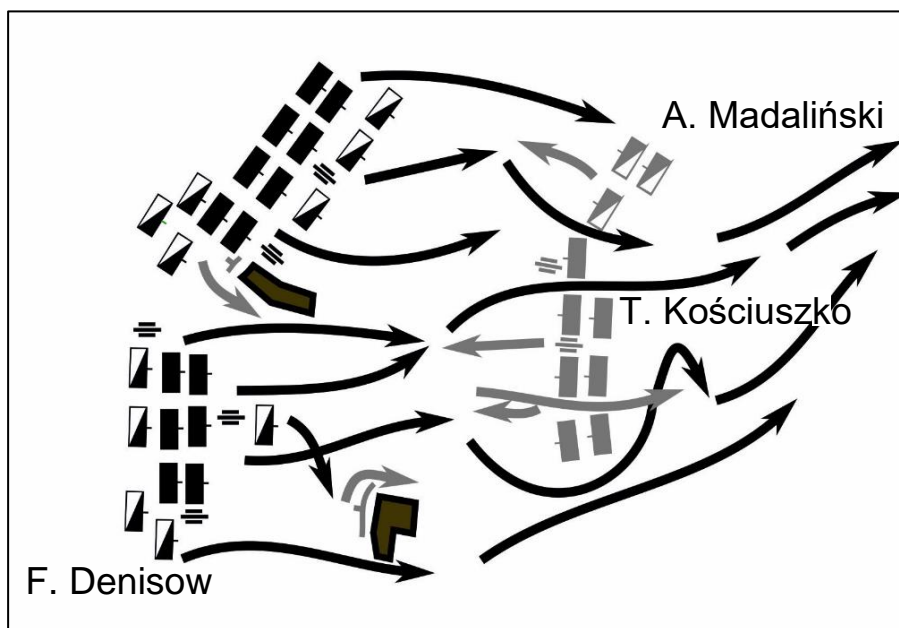
Legenda

Wojska polskie:

- piechota
- kawaleria
- artyleria
- kierunki działań

Wojska rosyjskie:

- piechota
- kawaleria
- artyleria
- kierunki działań

Plan BLegenda

Wojska polskie:

- piechota
- kawaleria
- artyleria
- kierunki działań

Wojska rosyjskie i pruskie:

- piechota
- kawaleria
- artyleria
- kierunki działań

Na podstawie: S. Kieniewicz, A. Zahorski, W. Zajewski, *Trzy powstania narodowe*, Warszawa 1994.

Na którym planie (A czy B) przedstawiono przebieg bitwy opisanej w tekście? Uzasadnij swój wybór.

Plan oznaczony literą:

Uzasadnienie:

.....

Wymaganie ogólne

II. Analiza i interpretacja historyczna.

1. Krytyczne analizowanie informacji uzyskanych z różnych źródeł (w tym kartograficznych), próba wyciągania z nich wniosków.

2. Lokalizacja w przestrzeni procesów, zjawisk i faktów historycznych przy wykorzystaniu [...] planów w różnych skalach.

Wymaganie szczegółowe

XVII. Walka o utrzymanie niepodległości w ostatnich latach XVIII wieku.

Uczeń:

2) przedstawia [...] skutki powstania kościuszkowskiego.

Zasady oceniania

2 pkt – poprawne wskazanie planu wraz z uzasadnieniem.

1 pkt – poprawne wskazanie planu.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Plan oznaczony literą: A

Przykładowe uzasadnienia:

- Ukazano na niej, że Madaliński wykonał odwrót, a Kościuszko przełamał linię wojsk rosyjskich, co zostało przedstawione w tekście.
- Przebieg bitwy przedstawiono na planie A, ponieważ na planie B ukazano bitwę przegraną przez wojska polskie.

Zadanie 16. (0–1)

Uporządkuj wydarzenia historyczne zgodnie z kolejnością chronologiczną. Wpisz do każdego wiersza tabeli – odpowiednio – literę A albo B, albo C.

1.	Wydarzenie chronologicznie pierwsze .	
2.	Wydarzenie chronologicznie drugie .	
3.	Wydarzenie chronologicznie trzecie .	

A. Uchwalenie *Konstytucji 3 maja*.

B. II rozbiór Polski.

C. Zawiązanie konfederacji targowickiej.

Wymaganie ogólne

I. Chronologia historyczna.

4. Umieszczanie procesów, zjawisk i faktów historycznych w czasie oraz porządkowanie ich i ustalanie związków przyczynowo-skutkowych.

Wymagania szczegółowe

XVI. Rzeczpospolita w dobie stanisławowskiej. Uczeń:

3) sytuuje w czasie [...] uchwalenie Konstytucji 3 maja [...];

4) wyjaśnia okoliczności zawiązania konfederacji targowickiej i przedstawia jej następstwa.

XVII. Walka o utrzymanie niepodległości w ostatnich latach XVIII wieku.

Uczeń:

1) sytuuje w czasie [...] II [...] rozbiór Rzeczypospolitej [...].

Zasady oceniania

1 pkt – poprawne wpisanie wszystkich liter.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

1. A

2. C

3. B

Tekst i mapy do zadań 17. i 18.

Źródło 1. Fragment opracowania historycznego

W 1807 roku układy pokojowe w Tylży zakończyły wojnę. Car Rosji Aleksander I i król pruski Fryderyk Wilhelm musieli wyrazić zgodę na żądanie cesarza Francuzów, aby z drugiego i trzeciego zaboru pruskiego powstało Księstwo Warszawskie.

Na podstawie: A. Dybkowska, J. Żaryn, M. Żaryn, *Polskie dzieje od czasów najdawniejszych do współczesności*, Warszawa 2007.

Źródło 2. Mapy

Na podstawie: *Szkolny atlas historyczny*, Warszawa 2013.

Zadanie 17. (0–2)

Na której mapie (A czy B) przedstawiono Księstwo Warszawskie?
Uzasadnij swój wybór.

Mapa oznaczona literą:

Uzasadnienie:

.....

Wymaganie ogólne

II. Analiza i interpretacja historyczna.

1. Krytyczne analizowanie informacji uzyskanych z różnych źródeł (w tym kartograficznych), próba wyciągnięcia z nich wniosków.
2. Lokalizacja w przestrzeni procesów, zjawisk i faktów historycznych przy wykorzystaniu map [...] w różnych skalach.

Wymaganie szczegółowe

XVIII. Epoka napoleońska. Uczeń:

- 3) opisuje powstanie Księstwa Warszawskiego, jego [...] terytorium.

Zasady oceniania

2 pkt – poprawne wskazanie mapy wraz z uzasadnieniem.

1 pkt – poprawne wskazanie mapy.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Mapa oznaczona literą: A

Przykładowe uzasadnienia:

- Na mapie ukazany jest kształt granic Księstwa Warszawskiego, które utworzono z ziem odebranych Prusom przez Napoleona.
- Na mapie jest Księstwo Warszawskie utworzone na podstawie traktatu w Tylży z ziem odebranych Prusom.
- Ponieważ mapa B przedstawia Królestwo Polskie (Kongresowe) pod władzą cara Rosji, utworzone z ziem zaboru pruskiego i austriackiego.

Zadanie 18. (0–1)

Uzupełnij zdanie.

Układy pokojowe w Tylży zawarli car Rosji Aleksander I i cesarz Francuzów, który nazywał się

Wymaganie ogólne

II. Analiza i interpretacja historyczna.

1. Krytyczne analizowanie informacji uzyskanych z różnych źródeł [...], próba wyciągania z nich wniosków.

Wymagania szczegółowe

XVIII. Epoka napoleońska. Uczeń:

- 3) opisuje powstanie Księstwa Warszawskiego [...].

Zasady oceniania

1 pkt – poprawne uzupełnienie zdania.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Napoleon I /Napoleon Bonaparte

Zadanie 19. (0–1)

Henryk Sienkiewicz, *Latarnik* (fragment)

Pozostało go tylko wyegzaminować¹, wskutek czego wywiązała się następująca rozmowa:

- Skąd jesteście?
- Jestem Polak. [...]
- Czy służyliście kiedy? Czy macie świadectwa uczciwej służby rządowej?

Stary człowiek wyciągnął [...] spłowiaty jedwabny szmat², podobny do strzępu starej chorągwi. Rozwinął go i rzekł:

– Oto są świadectwa. Ten krzyż [...] otrzymałem na Węgrzech. Potem biłem się w Stanach przeciw południowcom, ale tam nie dają krzyżów – więc oto papier.

Falconbridge wziął papier i zaczął czytać.

– Hm! Skawiński? To jest wasze nazwisko?... Hm!... Dwie chorągwie zdobyte [...] w ataku na bagnety... Byliście walecznym żołnierzem!

H. Sienkiewicz, *Latarnik*, Warszawa 2017.

¹ Wyegzaminować – sprawdzić.

² Szmat – zniszczona, brudna tkanina.

Podaj nazwę konfliktu zbrojnego wspomnianego w tekście, w którym uczestniczył Skawiński.

.....

Wymaganie ogólne

II. Analiza i interpretacja historyczna.

1. Krytyczne analizowanie informacji uzyskanych z różnych źródeł [...], próba wyciągania z nich wniosków.

Wymagania szczegółowe

XXI. Europa w okresie Wiosny Ludów. Uczeń:

1) wymienia wydarzenia związane z walką z porządkiem wiedeńskim, charakteryzuje przebieg Wiosny Ludów w Europie.

XXIII. Europa i świat w II połowie XIX i na początku XX wieku. Uczeń:

2) prezentuje przyczyny i skutki wojny secesyjnej w Stanach Zjednoczonych.

Zasady oceniania

1 pkt – poprawne podanie nazwy wydarzenia.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Przykładowe rozwiązania

Wiosna Ludów na Węgrzech / wojna secesyjna w Stanach Zjednoczonych Ameryki Północnej

Zadanie 20. (0–2)

Fragmety opracowania historycznego

Tekst A

W początkach lutego ponad dwukrotnie liczniejsza od wojsk polskich armia rosyjska przekroczyła granice Królestwa Polskiego. W pierwszej bitwie pod Stoczkiem Polacy odnieśli zwycięstwo. Bitwa o Olszynkę Grochowską nie przyniosła rozstrzygnięcia.

Tekst B

Przeciwko 100-tysięcznej armii carskiej wystąpiły naprędce zorganizowane, słabo uzbrojone oddziały. Pierwsze bitwy – pod Węgrowem, Siemiatyczami, Miechowem – wykazały, że przewaga wojsk rosyjskich jest zbyt duża, aby liczyć na zwycięstwa w regularnych bitwach. Prowadzono więc walkę partyzancką.

Na podstawie: A. Dybkowska, J. Żaryn, M. Żaryn, *Polskie dzieje od czasów najdawniejszych do współczesności*, Warszawa 2007.

**W którym tekście (A czy B) opisano powstanie listopadowe?
Uzasadnij swój wybór.**

Tekst oznaczony literą:

Uzasadnienie:

.....

Wymaganie ogólne

II. Analiza i interpretacja historyczna.

1. Krytyczne analizowanie informacji uzyskanych z różnych źródeł [...], próba wyciągania z nich wniosków.

Wymaganie szczegółowe

XX. Ziemie polskie w latach 1815–1848. Uczeń:

- 3) przedstawia przyczyny wybuchu powstania listopadowego [...].

Zasady oceniania

2 pkt – poprawne wskazanie tekstu wraz z uzasadnieniem.

1 pkt – poprawne wskazanie tekstu.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Tekst oznaczony literą: A

Przykładowe uzasadnienia:

- W czasie powstania listopadowego walczyły regularne armie, a w czasie powstania styczniowego toczono walkę partyzancką.
- Bitwy wspomniane w tekście – pod Stoczkiem i pod Olszynką Grochowską – stoczono w czasie powstania listopadowego.

Zadanie 21. (0–3)

Pocztówka

N. Davies, *Od i do. Najnowsze dzieje Polski według historii pocztowej*, t. 1, Warszawa 2008.

21.1. Podaj nazwy dwóch wydarzeń z historii Polski XIX wieku, do których nawiązuje przedstawiona pocztówka.

.....

.....

Wymaganie ogólne

II. Analiza i interpretacja historyczna.

1. Krytyczne analizowanie informacji uzyskanych z różnych źródeł [...], próba wyciągnięcia z nich wniosków.

Wymagania szczegółowe

XX. Ziemie polskie w latach 1815–1848. Uczeń:

3) przedstawia przyczyny wybuchu powstania listopadowego [...].

XXII. Powstanie styczniowe. Uczeń:

2) dokonuje charakterystyki działań powstańczych [...].

Zasady oceniania

2 pkt – podanie dwóch nazw wydarzeń.

1 pkt – podanie jednego wydarzenia.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

powstanie listopadowe, powstanie styczniowe

21.2. Napisz, co oznacza biały orzeł widoczny w herbie na pocztówce.

.....

Wymaganie ogólne

II. Analiza i interpretacja historyczna.

1. Krytyczne analizowanie informacji uzyskanych z różnych źródeł [...], próba wyciągania z nich wniosków.

Wymagania szczegółowe

XX. Ziemie polskie w latach 1815–1848. Uczeń:

3) przedstawia przyczyny wybuchu powstania listopadowego [...].

XXII. Powstanie styczniowe. Uczeń:

2) dokonuje charakterystyki działań powstańczych [...].

Zasady oceniania

1 pkt – wyjaśnienie symboliki białego orła.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

Przykładowe rozwiązania

- naród polski / Polacy
- państwo polskie
- Polska

Zadanie 22. (0–2)

Fragment opracowania popularnonaukowego

W Warszawie w latach 1894–1912 wzniesiono, w ścisłym centrum miasta, sobór św. Aleksandra Newskiego. Była to monumentalna budowla zwieńczona pięcioma złożonymi cebulastymi kopułami z krzyżami prawosławnymi. Patron cerkwi, trzynastowieczny książę Aleksander Newski, symbolizował triumf Rosji nad jej wrogami.

Na podstawie: A. Szwarc, *Architektura i polityka* [...], „Mówią Wieki” nr 5/2011.

1

2

www.starawarszawa.pl; www.williams.edu

22.1. Dokończ zdanie. Zaznacz literę A albo B.

Budynek opisany w tekście przedstawiono na ilustracji oznaczonej _____.

numerem 1	A
-----------	---

numerem 2	B
-----------	---

Wymaganie ogólne

II. Analiza i interpretacja historyczna.

1. Krytyczne analizowanie informacji uzyskanych z różnych źródeł [...], próba wyciągania z nich wniosków.

Wymaganie szczegółowe

XXII. Powstanie styczniowe. Uczeń:

- 4) charakteryzuje formy represji popowstaniowych.

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

B

22.2. Wyjaśnij, w jakim celu Rosjanie zbudowali sobór opisany w tekście.

.....
.....

Wymaganie ogólne

II. Analiza i interpretacja historyczna.

1. Krytyczne analizowanie informacji uzyskanych z różnych źródeł [...], próba wyciągania z nich wniosków.

Wymaganie szczegółowe

XXII. Powstanie styczniowe. Uczeń:

- 4) charakteryzuje formy represji popowstaniowych.

Zasady oceniania

1 pkt – podanie celu powstania budynku.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Przykładowe rozwiązania

- Sobór służył polityce rusyfikacji ziem polskich.
- Sobór został zbudowany, aby podkreślić dominację Rosji nad Królestwem Polskim.
- Cerkiew symbolizowała triumf Rosji nad jej wrogami.

Zadanie 23. (0–1)

Źródło 1. Fragment tekstu popularnonaukowego

Był to kierunek artystyczny rozwijający się w latach 1895–1905. Charakterystycznymi cechami tego kierunku było zamiłowanie do falistych i płynnych linii, ornamentów o formach abstrakcyjnych oraz stylizowanych motywów roślinnych i zwierzęcych.

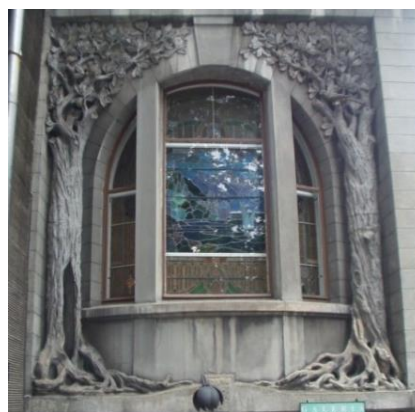
Na podstawie: *Encyklopedia PWN*, Warszawa 2002.

Źródło 2. Ilustracje

1

2

3

Dokończ zdanie. Zaznacz poprawną odpowiedź.

W opisanym stylu wykonano element architektoniczny przedstawiony na ilustracji oznaczonej numerem

- A. 1.
- B. 2.
- C. 3.

Wymaganie ogólne

II. Analiza i interpretacja historyczna.

1. Krytyczne analizowanie informacji uzyskanych z różnych źródeł [...], próba wyciągania z nich wniosków.

Wymaganie szczegółowe

XXIII. Europa i świat w II połowie XIX i na początku XX wieku. Uczeń:

- 4) wymienia nowe [...] zjawiska kulturowe [...].

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

B

Zadanie 24. (0–2)

Plakat

www.sbc.org.pl**24.1. Dokończ zdanie. Zaznacz literę A albo B.**

Plakat nawiązuje do _____.

wojny polsko-bolszewickiej	A
----------------------------	---

plebiscytu na Górnym Śląsku	B
-----------------------------	---

Wymaganie ogólne

II. Analiza i interpretacja historyczna.

1. Krytyczne analizowanie informacji uzyskanych z różnych źródeł [...], próba wyciągania z nich wniosków.

Wymaganie szczegółowe

XXVIII. Odrodzenie państwa polskiego po I wojnie światowej. Uczeń:

2) przedstawia proces wykuwania granic: wersalskie decyzje [...].

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Przykładowe rozwiązanie

B

24.2. Wyjaśnij, w jakim celu powstał plakat.

.....
.....

Wymagania ogólne

II. Analiza i interpretacja historyczna.

1. Krytyczne analizowanie informacji uzyskanych z różnych źródeł [...], próba wyciągania z nich wniosków.

III. Tworzenie narracji historycznej.

3. Przedstawianie argumentów uzasadniających własne stanowisko w odniesieniu do procesów [...].

Wymaganie szczegółowe

XXVIII. Odrodzenie państwa polskiego po I wojnie światowej. Uczeń:

2) przedstawia proces wykuwania granic: wersalskie decyzje [...].

Zasady oceniania

1 pkt – wyjaśnienie celu powstania plakatu.

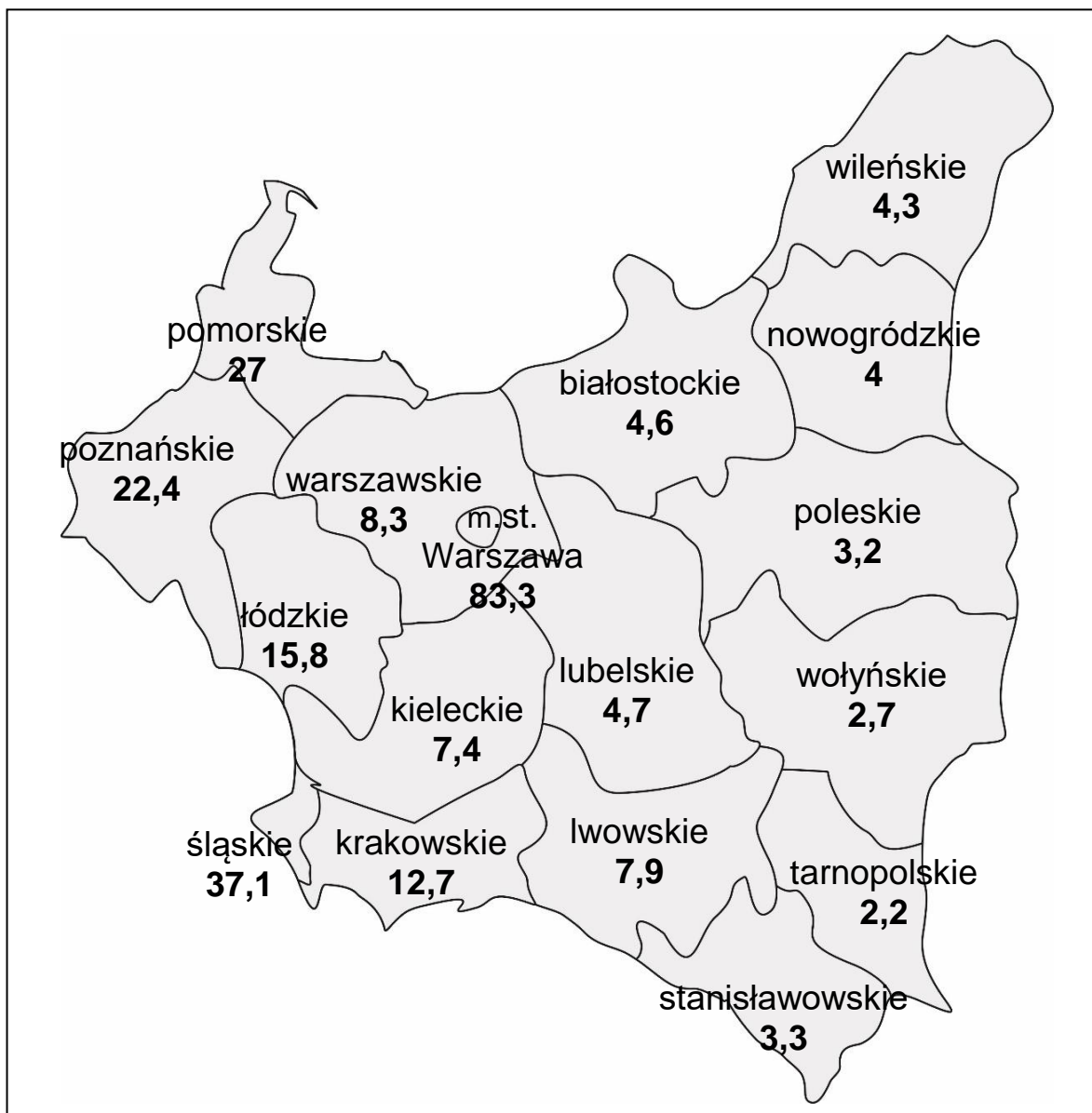
0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Przykładowe rozwiązanie

Zachęcenie do głosowania za Polską.

Zadanie 25. (0–2)

Liczba samochodów przypadających na 10 tys. mieszkańców
II Rzeczypospolitej (dane z 1 stycznia 1939 roku)

Na podstawie: *Historia Polski w liczbach. Gospodarka*, t. 2, Warszawa 2006.

Oceń, czy zdania są prawdziwe. Zaznacz TAK albo NIE.

1.	Na Kresach Wschodnich samochody były mniej rozpowszechnione niż w pozostałych częściach Polski.	TAK	NIE
2.	Odsetek użytkowników samochodów w całej populacji był najwyższy w województwie pomorskim.	TAK	NIE

Wymaganie ogólne

II. Analiza i interpretacja historyczna.

1. Krytyczne analizowanie informacji uzyskanych z różnych źródeł [...], próba wyciągania z nich wniosków.

Wymaganie szczegółowe

XXX. Społeczeństwo i gospodarka II Rzeczypospolitej. Uczeń:

- 3) ocenia osiągnięcia gospodarcze II Rzeczypospolitej [...].

Zasady oceniania

2 pkt – dwie odpowiedzi poprawne.

1 pkt – jedna odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

1. TAK

2. NIE

Zadanie 26. (0–1)

Fragmety opracowania historycznego

O konstytucja marcowej z 1921 roku

Władzę w państwie powierzono demokratycznie wyłonionemu parlamentowi, składającemu się z Sejmu i Senatu. Od sejmu całkowicie uzależniono prezydenta. Konstytucja pozbawiała prezydenta możliwości działania, gdyż każda jego decyzja wymagała zgody premiera rządu lub odpowiedniego ministra.

O konstytucji kwietniowej z 1935 roku

Prezydent mianował premiera, a na jego wniosek – ministrów, obsadzał najwyższe urzędy cywilne i stanowiska w wojsku, wyznaczał 1/3 senatorów, rozwiązywał sejm i senat, stosował prawo łaski.

Na podstawie: H. Samsonowicz i in., *Historia Polski*, t.2, Warszawa 20007.

Porównaj konstytucję marcową z konstytucją kwietniową pod względem zakresu władzy Prezydenta Rzeczypospolitej. Podaj jedną różnicę na podstawie tekstów przytoczonych powyżej.

.....

.....

.....

.....

Wymagania ogólne

II. Analiza i interpretacja historyczna.

1. Krytyczne analizowanie informacji uzyskanych z różnych źródeł [...], próba wyciągania z nich wniosków.

III. Tworzenie narracji historycznej.

3. Przedstawianie argumentów uzasadniających własne stanowisko w odniesieniu do procesów [...] historycznych.

Wymagania szczegółowe

XXIX. II Rzeczpospolita w latach 1921–1939. Uczeń:

2) charakteryzuje ustrój polityczny Polski na podstawie konstytucji marcowej z 1921 r.;

4) opisuje polski autorytaryzm – [...] zmiany ustrojowe (konstytucja kwietniowa z 1935 r.).

Zasady oceniania

1 pkt – poprawne uzupełnienie zdania.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

Przykładowe rozwiązania

- W konstytucji marcowej zapisano, że Prezydent RP jest uzależniony od Sejmu, natomiast w konstytucji kwietniowej postanowiono, że Prezydent RP decyduje o wszystkim w państwie.

- W konstytucji marcowej zapisano, że każda decyzja Prezydenta RP wymaga zgody premiera rządu, natomiast w konstytucji kwietniowej postanowiono, że Prezydent RP kontroluje rząd, Sejm i Senat.

Zadanie 27. (0–1)

Mapa

- obszary anektowane przez Niemcy
- obszar okupowany przez Niemcy
- obszary anektowane przez Węgry

- 1** Protektorat Czech i Moraw
- L** Luksemburg
- G** Wolne Miasto Gdańsk

Na podstawie: *Szkolny atlas historyczny*, Warszawa 2013.

Uzasadnij poniższe stanowisko jednym argumentem.

Stanowisko: Na mapie przedstawiono granice z kwietnia 1939 roku.

Argument:

.....

Wymagania ogólne

I. Chronologia historyczna.

4. Umieszczanie procesów, zjawisk i faktów historycznych w czasie [...].

II. Analiza i interpretacja historyczna.

1. Krytyczne analizowanie informacji uzyskanych z różnych źródeł (w tym kartograficznych), próba wyciągania z nich wniosków.

2. Lokalizacja w przestrzeni procesów, zjawisk i faktów historycznych przy wykorzystaniu map [...] w różnych skalach.

Wymaganie szczegółowe

XXXI. Droga do wojny. Uczeń:

3) opisuje politykę hitlerowskich Niemiec – rozbijanie systemu wersalsko-locarneńskiego: od remilitaryzacji Nadrenii do układu w Monachium.

Zasady oceniania

1 pkt – poprawne sformułowanie argumentu.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

Przykładowe rozwiązania

- Na mapie przedstawiono Austrię i część Czechosłowacji podporządkowaną Niemcom.
- Na terenie Czechosłowacji istnieją już państwa: Protektorat Czech i Moraw oraz Słowacja.
- Na mapie II Rzeczpospolita graniczy z Węgrami.

Zadanie 28. (0–1)

Rysunek

Tłumaczenie napisów: *German boundary* – granica niemiecka; *Russian boundary* – granica rosyjska; *nazism* – nazizm; *communism* – komunizm; *the Pole* – Polak.

www.rubylane.com

Podaj nazwę wydarzenia, do którego nawiązuje rysunek.

.....

Wymaganie ogólne

II. Analiza i interpretacja historyczna.

1. Krytyczne analizowanie informacji uzyskanych z różnych źródeł [...], próba wyciągania z nich wniosków.

Wymaganie szczegółowe

XXXI. Droga do wojny. Uczeń:

5) wymienia konsekwencje paktu Ribbentrop–Mołotow.

Zasady oceniania

1 pkt – podanie nazwy wydarzenia.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązania

- zawarcie paktu Ribbentrop – Mołotow/zawarcie paktu niemiecko-sowieckiego z 1939 r.
- niemiecko-sowiecka napaść na Polskę we wrześniu 1939 r.

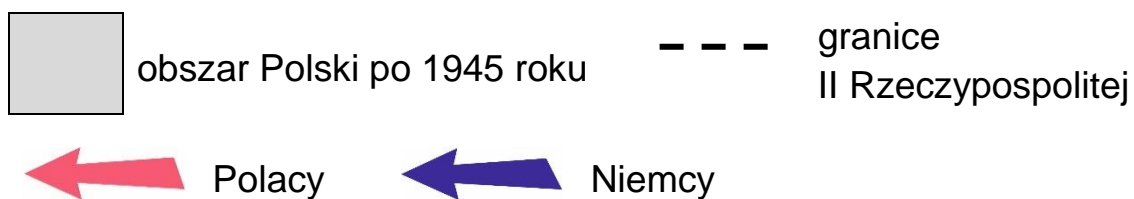
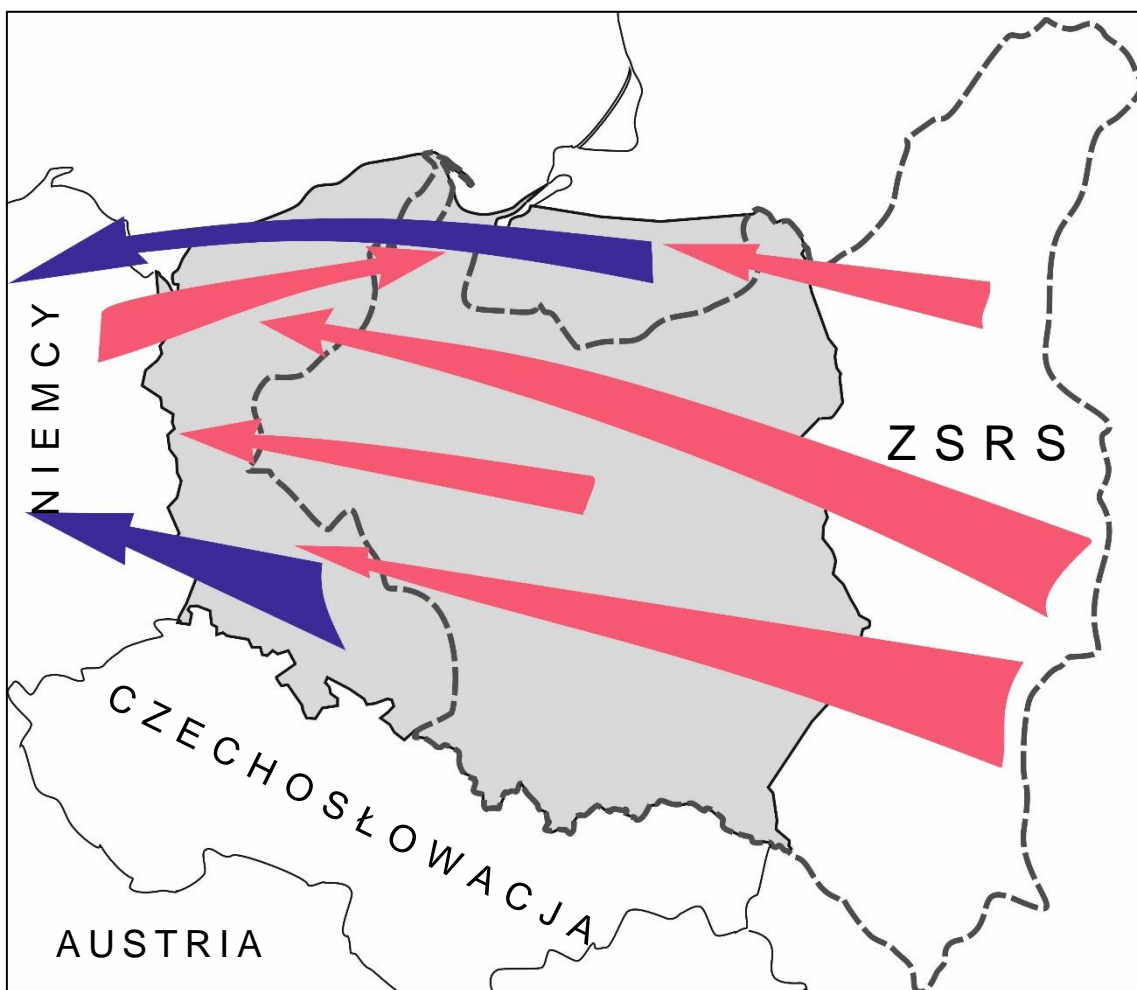
Tabela i mapa do zadań 29. i 30.

Źródło 1. Liczba ludności narodowości polskiej i niemieckiej zamieszkująca terytorium Polski

Rok Narodowość	1931	połowa 1945	koniec 1949
Polacy	20 644 000	18 930 000	23 940 000
Niemcy	780 000	3 700 000	200 000

Na podstawie: *Szkolny atlas historyczny*, Warszawa 2013.

Źródło 2. Przemieszczenia ludności polskiej i niemieckiej w latach 1945–1949

Na podstawie: *Szkolny atlas historyczny*, Warszawa 2013.

Zadanie 29. (0–1)**Dokończ zdanie. Zaznacz literę A albo B.**

O zmianach granicy wschodniej Polski przedstawionej na mapie zdecydowali przywódcy koalicji antyhitlerowskiej w czasie konferencji w _____ .

Wersalu	A
---------	---

Jalcie	B
--------	---

Wymagania ogólne

I. Chronologia historyczna.

4. Umieszczanie procesów, zjawisk i faktów historycznych w czasie [...].

II. Analiza i interpretacja historyczna.

1. Krytyczne analizowanie informacji uzyskanych z różnych źródeł (w tym kartograficznych), próba wyciągania z nich wniosków.

Wymaganie szczegółowe

XXXIII. II wojna światowa i jej etapy. Uczeń:

4) wymienia główne decyzje konferencji wielkiej trójki ([...] Jałta [...]).

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

B

Zadanie 30. (0–2)

Oceń, czy zdania są prawdziwe. Zaznacz TAK albo NIE.

1.	Pomiędzy rokiem 1931 a rokiem 1945 wzrosła liczba ludności narodowości niemieckiej mieszkającej na terytorium Polski.	TAK	NIE
2.	Pomiędzy rokiem 1945 a 1949 większość Niemców zamieszkujących terytorium Polski została wysiedlona do Związku Sowieckiego.	TAK	NIE

Wymaganie ogólne

II. Analiza i interpretacja historyczna.

1. Krytyczne analizowanie informacji uzyskanych z różnych źródeł (w tym kartograficznych), próba wyciągania z nich wniosków.

Wymaganie szczegółowe

XXXVI. Świat po II wojnie światowej. Uczeń:

- 1) charakteryzuje bezpośrednie skutki II wojny światowej, wyróżniając następstwa [...] społeczne [...].

Zasady oceniania

2 pkt – dwie odpowiedzi poprawne.

1 pkt – jedna odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

1. TAK

2. NIE

Zadanie 31. (0–1)

Fotografia przedstawiająca budowę Pałacu Kultury i Nauki

www.se.pl

Dokończ zdanie. Zaznacz poprawną odpowiedź.

Fotografię wykonano w Warszawie w latach

- A. trzydziestych XX wieku.
- B. pięćdziesiątych XX wieku.
- C. dziewięćdziesiątych XX wieku.

Wymagania ogólne

I. Chronologia historyczna.

4. Umieszczanie procesów, zjawisk i faktów historycznych w czasie [...].

II. Analiza i interpretacja historyczna.

1. Krytyczne analizowanie informacji uzyskanych z różnych źródeł [...], próba wyciągania z nich wniosków.

Wymaganie szczegółowe

XXXVIII. Stalinizm w Polsce i jego skutki. Uczeń:

- 1) przedstawia przemiany [...] gospodarczo-społeczne i kulturowe w okresie stalinizmu.

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

B

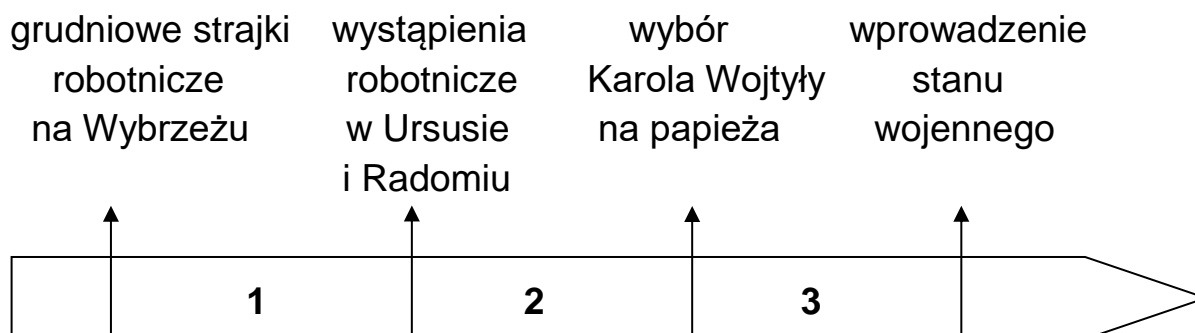
Zadanie 32. (0–1)

Źródło 1. Fragment komiksu

Na podstawie: *Solidarność – 25 lat. Nadzieja zwykłych ludzi*, Warszawa 2005.

Źródło 2. Taśma chronologiczna

Dokończ zdanie. Zaznacz poprawną odpowiedź.

Wydarzenia przedstawione na ilustracji miały miejsce w okresie oznaczonym na taśmie chronologicznej numerem

- A. 1.
- B. 2.
- C. 3.

Wymagania ogólne

I. Chronologia historyczna.

4. Umieszczanie procesów, zjawisk i faktów historycznych w czasie [...].

II. Analiza i interpretacja historyczna.

1. Krytyczne analizowanie informacji uzyskanych z różnych źródeł [...], próba wyciągania z nich wniosków.

Wymaganie szczegółowe

XXXIX. Polska w latach 1957–1981. Uczeń:

7) wyjaśnia przyczyny i następstwa strajków sierpniowych w 1980 r.

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

C

Zadanie 33. (0–1)

Ulotka

Fragment pierwszej strony gazety

www.pamięć.pl

Uzasadnij poniższe stanowisko jednym argumentem.

Stanowisko: Ulotka i pierwsza strona gazety odnoszą się do wprowadzenia stanu wojennego 13 grudnia 1981 roku.

Argument:

.....

Wymaganie ogólne

II. Analiza i interpretacja historyczna.

1. Krytyczne analizowanie informacji uzyskanych z różnych źródeł [...], próba wyciągania z nich wniosków.

Wymaganie szczegółowe

XL. Dekada 1981–1989. Uczeń:

- 1) wyjaśnia przyczyny wprowadzenia stanu wojennego [...].

Zasady oceniania

1 pkt – poprawne sformułowanie argumentu.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

Przykładowe rozwiązania

- Ulotka ukazuje czołg rozjeżdżający logo Solidarności, co ma symbolizować wyprowadzenie czołgów na ulice. Z kolei gazeta informuje o wystąpieniu gen. Jaruzelskiego i powołaniu WRON oraz o wprowadzeniu stanu wojennego przez Radę Państwa.
- Ulotka nawiązuje do użycia wojsk, w tym czołgów, przeciwko „Solidarności”, gazeta – do przemówienia gen. Jaruzelskiego, w którym ogłosił on stan wojenny.

Zadanie 34. (0–1)

Uporządkuj wydarzenia historyczne zgodnie z kolejnością chronologiczną. Wpisz do każdego wiersza tabeli – odpowiednio – literę A, B, C albo D.

1.	Wydarzenie chronologicznie pierwsze .	
2.	Wydarzenie chronologicznie czwarte .	

A. Powstanie Organizacji Narodów Zjednoczonych.

B. Obalenie muru berlińskiego.

C. Powstanie Organizacji Paktu Północnoatlantyckiego.

D. Rozwiązanie Związku Socjalistycznych Republik Sowieckich.

Wymaganie ogólne

I. Chronologia historyczna.

4. Umieszczanie procesów, zjawisk i faktów historycznych w czasie [...].

Wymagania szczegółowe

XXXVI. Świat po II wojnie światowej. Uczeń:

1) charakteryzuje bezpośrednie skutki II wojny światowej [...] z uwzględnieniem powstania Organizacji Narodów Zjednoczonych;

11) charakteryzuje przemiany społeczno-polityczne w Europie Środkowo-Wschodniej w latach 1989–1991.

Zasady oceniania

1 pkt – poprawne wpisanie wszystkich liter.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna, niepełna lub brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

1. A

2. D

Zadania na argumentację

W tego typu zadaniach uczeń będzie musiał zająć stanowisko wobec różnych opinii na temat procesów, wydarzeń lub postaci historycznych oraz umotywić je merytorycznym i logicznym argumentem z odwołaniem do konkretnej wiedzy historycznej. Przedmiotem oceny będzie nie wybór dokonany przez ucznia, ale umiejętność argumentacji. Piszący powinien wyraźnie zaznaczyć swoje stanowisko (np. „Moim zdaniem przytoczona opinia jest słuszna”; „Nie zgadzam się z przytoczoną opinią”, „Zgadzam się tylko częściowo z przytoczoną opinią”) oraz podać argument.

Punkty przyznawane będą za:

- przytoczenie argumentu, merytorycznie i logicznie zgodnego z wybranym stanowiskiem
- poparcie argumentu konkretną wiedzą historyczną, z przywołaniem szczegółowych przykładów (np. faktów, pojęć, postaci).

Zadanie 35. (0–2)

Napisz, czy wybór królów Rzeczypospolitej na drodze wolnej elekcji był korzystny dla państwa. Swoje stanowisko uzasadnij, podając jeden argument, w którym odwołasz się do konkretnej wiedzy historycznej.

Pisz zgodnie z planem:

- przedstaw swoje stanowisko na ten temat
- uzasadnij, dlaczego tak uważasz, i w swoim uzasadnieniu odwołaj się do wiedzy historycznej.

.....

.....

.....

.....

.....

Wymagania ogólne

II. Analiza i interpretacja historyczna.

1. Krytyczne analizowanie informacji uzyskanych z różnych źródeł [...], próba wyciągnięcia z nich wniosków.

4. Objaśnianie związków przyczynowo-skutkowych, analizowanie zjawisk i procesów historycznych.

III. Tworzenie narracji historycznej.

1. Konstruowanie ciągów narracyjnych przy wykorzystaniu zdobytych informacji źródłowych.

3. Przedstawianie argumentów uzasadniających własne stanowisko w odniesieniu do procesów [...] historycznych.

Wymaganie szczegółowe

X. Początki Rzeczypospolitej Obojga Narodów. Uczeń:

2) [...] przedstawia zasady wolnej elekcji; omawia [...] rezultaty pierwszych wolnych elekcji.

Zasady oceniania

2 pkt – wypowiedź zawierająca stanowisko poparte jednym argumentem opartym na poprawnie przywołanej wiedzy historycznej.

1 pkt – wypowiedź zawierająca stanowisko poparte jednym argumentem nieopierającym się na odwołaniu do wiedzy historycznej.

0 pkt – brak stanowiska lub odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Przykładowe ocenione rozwiązania

Przykład 1.

Zgadzam się z opinią, że wybór królów na drodze wolnej elekcji był dobry dla państwa. Uważam tak, dlatego że dzięki wolnej elekcji szlachta miała wpływ na rządy w państwie, ponieważ król, aby być wybranym, musiał zaprzysiąc artykuły henrykowskie, czyli zasady ustroju państwa. Król musiał ich przestrzegać, w przeciwnym wypadku szlachta mogła wypowiedzieć mu posłuszeństwo.

2 punkty – wypowiedź zawiera stanowisko „za”, sformułowano jeden argument, opierający się na poprawnie przywołanej wiedzy historycznej.

Zajęcie stanowiska: *Zgadzam się z opinią, że wybór królów na drodze wolnej elekcji był dobry dla państwa.*

Argument: [...] *dzięki wolnej elekcji szlachta miała wpływ na rządy w państwie.*

Odwołanie do wiedzy historycznej: *Król, musiał zaprzysiąc artykuły henrykowskie, czyli zasady ustroju państwa; szlachta mogła wypowiedzieć mu posłuszeństwo.*

Przykład 2.

Nie zgadzam się z powyższą opinią, ponieważ wybór króla na drodze wolnej elekcji był bardzo niekorzystny dla państwa. Władca, aby być wybranym, musiał iść na ustępstwa wobec szlachty i podpisać artykuły henrykowskie, które bardzo osłabiały jego władzę. Szlachta mogła wypowiedzieć mu posłuszeństwo, np. organizowała rokosze przeciwko Zygmuntowi III i Janowi Kazimierzowi.

2 punkty – wypowiedź zawiera stanowisko „przeciw”, sformułowano jeden argument, opierający się na poprawnie przywołanej wiedzy historycznej.

Zajęcie stanowiska: *Nie zgadzam się z powyższą opinią, ponieważ wybór króla na drodze wolnej elekcji był bardzo niekorzystny dla państwa.*

Argument: *Władca musiał iść na ustępstwa wobec szlachty.*

Odwołanie do wiedzy historycznej: *Władca musiał podpisać artykuły henrykowskie, które bardzo osłabiały jego władzę. Szlachta mogła wypowiedzieć mu posłuszeństwo, np. organizowała rokosze przeciwko Zygmuntowi III i Janowi Kazimierzowi.*

Przykład 3.

Nie zgadzam się z powyższą opinią. Wybór króla na drodze wolnej elekcji był bardzo zły, gdyż władza tak wybranego króla była słaba.

1 punkt – wypowiedź zawiera stanowisko „przeciw”, sformułowano jeden argument, nieopierający się na poprawnie przywołanej wiedzy historycznej.

Zajęcie stanowiska: *Nie zgadzam się z powyższą opinią. Wybór króla na drodze wolnej elekcji był bardzo zły*

Argument: [...] *władza tak wybranego [w wolnej elekcji] króla była słaba.*

Brak odwołania do konkretnej wiedzy historycznej.

Zadanie 36. (0–2)

Napisz, czy powstanie listopadowe miało szanse na zwycięstwo. Swoje stanowisko uzasadnij, podając jeden argument, w którym odwołasz się do konkretnej wiedzy historycznej.

Pisz zgodnie z planem:

- przedstaw swoje stanowisko na ten temat
- uzasadnij, dlaczego tak uważasz, i w swoim uzasadnieniu odwołaj się do wiedzy historycznej.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Wymagania ogólne

II. Analiza i interpretacja historyczna.

1. Krytyczne analizowanie informacji uzyskanych z różnych źródeł [...], próba wyciągnięcia z nich wniosków.

4. Objaśnianie związków przyczynowo-skutkowych, analizowanie zjawisk i procesów historycznych.

III. Tworzenie narracji historycznej.

1. Konstruowanie ciągów narracyjnych przy wykorzystaniu zdobytych informacji źródłowych.

3. Przedstawianie argumentów uzasadniających własne stanowisko w odniesieniu do procesów i postaci historycznych.

Wymaganie szczegółowe

XX. Ziemie polskie w latach 1815–1848. Uczeń:

3) przedstawia przyczyny wybuchu powstania listopadowego, charakter zmagania [...].

Zasady oceniania

2 pkt – wypowiedź zawierająca stanowisko poparte jednym argumentem opartym na poprawnie przywołanej wiedzy historycznej.

1 pkt – wypowiedź zawierająca stanowisko poparte jednym argumentem nieopierającym się na odwołaniu do wiedzy historycznej.

0 pkt – brak stanowiska lub odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Przykładowe ocenione rozwiązania

Przykład 1.

Zgadzam się z opinią, że powstanie listopadowe miało szanse zwycięstwa, ponieważ Polacy dysponowali regularną armią, świetnie wyszkoloną i wyposażoną przez wielkiego księcia Konstantego.

2 punkty – wypowiedź zawiera stanowisko „za”, sformułowano jeden argument, opierający się na poprawnie przywołanej wiedzy historycznej.

Zajęcie stanowiska: *Zgadzam się z opinią, że powstanie listopadowe miało szanse zwycięstwa.*

Argument: [...] *Polacy dysponowali regularną armią [...].*

Odwołanie do wiedzy historycznej: [...] *Polacy dysponowali regularną armią świetnie wyszkoloną i wyposażoną przez wielkiego księcia Konstantego.*

Przykład 2.

Nie zgadzam się z przytoczoną opinią. Powstanie listopadowe nie miało szans na zwycięstwo, ponieważ przewaga wojskowa była po stronie Rosjan (armia rosyjska była o wiele liczniejsza od polskiej, np. w bitwie pod Grochowem 60 tys. Rosjan walczyło z 40 tys. Polaków).

2 punkty – wypowiedź zawiera stanowisko „przeciw”, sformułowano jeden argument, opierający się na poprawnie przywołanej wiedzy historycznej.

Zajęcie stanowiska: *Nie zgadzam się z przytoczoną opinią. Powstanie listopadowe nie miało szans na zwycięstwo [...].*

Argument: [...] *przewaga wojskowa była po stronie Rosjan.*

Odwołanie do wiedzy historycznej: [...] *armia rosyjska była o wiele liczniejsza od polskiej, np. w bitwie pod Grochowem 60 tys. Rosjan walczyło z 40 tys. Polaków.*

Przykład 3.

Nie zgadzam się z opinią, że powstanie listopadowe miało szanse na zwycięstwo, ponieważ Królestwo Polskie było słabsze od Rosji.

1 punkt – wypowiedź zawiera stanowisko „przeciw”, sformułowano jeden argument, nieopierający się na poprawnie przywołanej wiedzy historycznej.

Zajęcie stanowiska: *Nie zgadzam się z opinią, że powstanie listopadowe miało szanse na zwycięstwo [...].*

Argument: [...] *Królestwo Polskie było słabsze od Rosji.*

Brak odwołania do konkretnej wiedzy historycznej.

Zadanie 37. (0–2)

Napisz, czy Stany Zjednoczone Ameryki Północnej wniosły największy wkład w zwycięstwo aliantów w czasie II wojny światowej. Swoje stanowisko uzasadnij, podając jeden argument, w którym odwołasz się do konkretnej wiedzy historycznej.

Pisz zgodnie z planem:

- przedstaw swoje stanowisko na ten temat
- uzasadnij, dlaczego tak uważasz, i w swoim uzasadnieniu odwołaj się do wiedzy historycznej.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Wymagania ogólne

II. Analiza i interpretacja historyczna.

1. Krytyczne analizowanie informacji uzyskanych z różnych źródeł [...], próba wyciągania z nich wniosków.

4. Objaśnianie związków przyczynowo-skutkowych, analizowanie zjawisk i procesów historycznych.

III. Tworzenie narracji historycznej.

1. Konstruowanie ciągów narracyjnych przy wykorzystaniu zdobytych informacji źródłowych.

3. Przedstawianie argumentów uzasadniających własne stanowisko w odniesieniu do procesów i postaci historycznych.

Wymagania szczegółowe

XXXIII. II wojna światowa i jej etapy. Uczeń:

- 1) przedstawia oraz sytuje w czasie i przestrzeni przełomowe wydarzenia II wojny światowej (polityczne i militarne);
- 3) wyjaśnia przyczyny klęski państw Osi.

Zasady oceniania

2 pkt – wypowiedź zawierająca stanowisko poparte jednym argumentem opartym na poprawnie przywołanej wiedzy historycznej.

1 pkt – wypowiedź zawierającą stanowisko poparte jednym argumentem nieopierającym się na odwołaniu do wiedzy historycznej.

0 pkt – brak stanowiska lub odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Przykładowe ocenione rozwiązania

Przykład 1.

Moim zdaniem, przytoczona opinia jest całkowicie słuszna. Stany Zjednoczone dały największy wkład w zwycięstwo aliantów w II wojnie światowej. Zarówno Wielka Brytania, jak i Związek Radziecki korzystały z dostaw amerykańskiego sprzętu, żywności oraz pomocy finansowej (program Lend-Lease).

2 punkty – wypowiedź zawiera stanowisko „za”, sformułowano jeden argument, opierający się na poprawnie przywołanej wiedzy historycznej.

Zajęcie stanowiska: *Moim zdaniem, przytoczona opinia jest całkowicie słuszna.*

Argument: *Stany Zjednoczone poprzez swój potencjał gospodarczy dały największy wkład w zwycięstwo aliantów w II wojnie światowej.*

Odwołanie do wiedzy historycznej: *Zarówno Wielka Brytania, jak i Związek Radziecki korzystały z dostaw amerykańskiego sprzętu, żywności oraz pomocy finansowej (program Lend-Lease).*

Przykład 2.

Nie zgadzam się z przytoczoną opinią i uważam, że Stany Zjednoczone nie przyczyniły się do zwycięstwa aliantów w czasie II wojny światowej. To Związek Radziecki miał największy wpływ na pokonanie Niemiec. Armia radziecka zadała wojskom III Rzeszy największe straty, zajęła pół Europy i jako pierwsza zdobyła Berlin.

2 punkty – wypowiedź zawiera stanowisko „przeciw”, sformułowano jeden argument, opierający się na poprawnie przywołanej wiedzy historycznej.

Zajęcie stanowiska: *Nie zgadzam się z przytoczoną opinią.*

Argument: *To Związek Radziecki miał największy wpływ na pokonanie Niemiec.*

Odwołanie do wiedzy historycznej: *Armia radziecka zadała wojskom III Rzeszy największe straty, zajęła pół Europy i jako pierwsza zdobyła Berlin.*

Przykład 3.

Uważam, że Stany Zjednoczone nie przyczyniły się najbardziej do zwycięstwa aliantów, bo to Związek Radziecki miał największy wpływ na pokonanie Niemców.

1 punkt – wypowiedź zawiera stanowisko „przeciw”, sformułowano jeden argument, nieopierający się na poprawnie przywołanej wiedzy historycznej.

Zajęcie stanowiska: *Uważam, że Stany Zjednoczone nie przyczyniły się najbardziej do zwycięstwa aliantów [...].*

Argument: *[...] bo to Związek Radziecki miał największy wpływ na pokonanie Niemców.*

Brak odwołania do konkretnej wiedzy historycznej.

